

БӨЛІМ: ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ

Автокөліктер тарихы

ЖАРИЯЛАНДЫ
28.03.2020СІЛТЕМЕ
https://bilimgger.kz/90959/

Сабақтың тақырыбы: Автокөліктер тарихы		Ақтөбе қаласы, №60 ЖББОМ Мұғалімнің аты-жөні: Канаева Базаргүл Еркінқызы Күні:	
СЫНЫП: 5 «К»	Қатысқандар саны:	Қатыспағандар саны: 0	
Сабақ негізделген оқу мақсаттары	5.Т/А1.Тірек сөздер мен ұсынылған иллюстрациялар арқылы тақырыпты болжау. 5. Т/А6. Коммуникативтік жағдаятқа сай эмоционалды сөздерді, дауыс ырғақтары арқылы қыстырма, қаратпа, одағай сөздерді еркін қолданып, диалогке даярлықсыз қатысу, өз пікірін білдіру.		
Сабақ нәтижесі:	<p>Оқушылардың барлығы мынаны орындай алады: Оқулықта берілген және қосымша тапсырмаларды орындайды. Жазба жұмыс жасайды. Сұраққа жауап береді.</p> <p>Оқушылардың көбісі мынаны орындай алады: Топтық жұмысты бірлесіп орындайды.Өз бетінше жұмыс жасайды. Сұраққа жауап береді. Қосымша үлестірме ресурстармен жұмыс жасайды.</p> <p>Оқушылардың кейбіреуі мынаны орындай алады: Оқулықтан тыс берілген қосымша тапсырмаларды орындайды, тақырып бойынша қосымша мәліметтер мен дәлелдер келтіре алады.</p>		
Бағалау критерийі	Жеке, жұптық, топтық тапсырмаларды орындай алады. Сабақ барысында тыңдаушының назарын өзіне аудара алады.		
Тілдік құзіреттілік	Автокөліктер тарихы		
Ресурстар	Оқулық, суреттер, топқа бөлуге арналған кеспе қағаздар және әртүрлі заттар, топтық тапсырмалар, кері байланыс, стикер.		
Әдіс-тәсілдер	Сұрақ-жауап, әңгімелеу, түсіндіру, ойын, көрнекілік. Рефлексия.		
Панаралық байланыс	Музыка, қазақ тілі.		
Алдыңғы оқу	Тротуарда		
Сабақтың жоспары			
Жоспарланған уақыт	Сабақ барысы :	Бағалау түрлері	
Басталуы 5 минут	<p>Бағалау парақшасымен таныстыру</p> <p>Топтарға бөлу. Оқушыларға қызыл,жасыл және сары түсті фигуралар беремін. Сол пішіндердің түрлеріне қарай 3 топқа бөлініп отырады.</p> <p>1-топ «Сары шеңбер» 2-топ «Көк шеңбер» 3-топ «Қызыл шеңбер»</p> <p>Психологиялық ахуал қалыптастыру: 3 минут «Өзі туралы кластер» тренинг</p> <p>Оқушылар танысу үшін өздері туралы кластерлер құрастыруы керек. Олар парактын ортасындағы шеңберге өз есімдерін жазып, одан таралатын шеңберлерге өздерінің өмірінде маңызды бар бес негізгі рөлін жазады. Мысалы: Жанұяның еркесі, адал дос т.б</p>		<p>1-топ «Сары шеңбер» 2-топ «Көк шеңбер» 3-топ «Қызыл шеңбер» «Өзі туралы кластер» тренинг, қағаздар, қалам.</p>
Жаңа білім 10 минут	<p>Білу және түсіну Берілген мәтіндерді балалар оқып алады.</p> <p>Археологтар «Месопотамияда немесе Азияда б.д.д. 4000-3500 жылдар аралығында дүниеге деңгелек келген соң, көлік міну де пайда болды» деп есептейді. Ал автокөлік тарихы XV ғасырдан басталады. Сол кезде Леонардо да Винчи көліктің дизайны мен моделін жасаған болатын.Германиялық Карл Бенс 1885 жылы өзінің алғашқы автокөлігін жасап шығарды. Ол «Атсыз ар ба» деп аталды. Автокөлікті көп мөлшерде шығару ісі 1902 жылы басталды. Оны кейін Генри Форд кеңейте түсті. Форд 1908 жылы алғаш рет көпшілікке арналған көлік - «Қаңылтыр Лиззаны» алға тартты. 1769 жылы Николя-Жосеф Куньо француз армиясына арнап тұңғыш өзінің жүретін автокөлік (әскери трактор) құрастырып шығарды. Германиялық Готтлиб Вильгельм Даймлер мен Вильям Май-бах 1886 жылы «Канстатт-Даймлер» деген ат пен мәлім, төрт тактылы қозғалтқыш орнатылған алғашқы төрт дөңгелекті көлікті ойлап тапты. Чарльз Эдгар Дурей өзінің бауырымен бірлесіп, газбен жүретін алғашқы көлікті шығарды. 1960 жылдары әлемде электрлі механизммен жұмыс істейтін көлік қолданысқа енді. Автокөлік шығарушылар ақырындап қауіпсіздік пен сенімділікке көбірек көңіл бөле бастады.</p>		
Ортасы 10 минут	<p>Қолдану Автокөліктер тарихы эссе жаз</p> <p>Грамматикалық тапсырма: 1 топқа «мерседес» сөзі, 2 топқа «Канстатт» сөзі, 3 топқа «Бентли» сөзі талдауға беріледі. (класс оқушылары фонетикалық талдауды жақсы меңгерген және әрдайым орындауға сұранып отырады)</p> <p>Талдау «Ыстық орындық» орындық әдісі (Бір оқушы алдыңғы жақта, орындықтар оны айнала қоршай орналастырылады. Жаттығудың сипаттамасы: Бір оқушы алға шығып өз пікірін айтып және тақырып бойынша сұрақтарға жауап береді. Сұрақты анағұрлым мазмұнды қылу үшін, оқушылар белгілі бір пікір бойынша бірлесіп алға шығып сөйлей алады. Автокөліктер тарихының сызбасын сызындар</p>		<p>Оқулық,қабырғаға ілінген ватмандар, түрлі-түсті маркерлер</p> <p>«Ыстық орындық» орындық әдісі, сұрақтар, орындық.</p>

Сергіту сәті 2 минут	«Сіздер білмейсіздер, Мен...» (әр бала өзінің ерекше қабілеті, немесе ерекше әрекетін айтып береді. Мысалы: Сіздер білмейсіздер, мен ағылшын , түрік тілдерін меңгергенмін деп өзім бастап беремін)	Оқушылар бір-бірі жайлы қызықты ақпаратпен бөлісіп,сергіп қалады.
Аяқталуы Сабақты бекіту 10 минут	Шығармашылық тапсырма: 3 топ жеке-жеке автокөлік туралы өлең шығарады, оқиды. Келесі тапсырма оқулықпен жұмыс.	шығармашылық жұмыс жүргізу
Бағалау 5 минут		Кері байланыс кемесі
Кері байланыс 3 минут		
Қосымша ақпарат		
Саралау – Сіз қосымша көмек көрсетуді қалай жоспарлайсыз? Сіз қабілеті жоғары оқушыларға тапсырманы күрделендіруді қалай жоспарлайсыз?	Бағалау — Оқушылардың үйренгенін тексеруді қалай жоспарлайсыз?	Пәнаралық байланыс Қауіпсіздік және еңбекті қорғау ережелері АКТ-мен байланыс Құндылықтардағы байланыс
Рефлексия Сабақ / оқу мақсаттары шынайы ма? Бүгін оқушылар не білді? Сыныптағы ахуал қандай болды? Мен жоспарлаған саралау шаралары тиімді болды ма? Мен берілген уақыт ішінде үлгердім бе? Мен өз жоспарыма қандай түзетулер енгіздім және не ілктен?	Төмендегі бос ұяшыққа сабақ туралы өз пікіріңізді жазыңыз. Сол ұяшықтағы Сіздің сабағыңыздың тақырыбына сәйкес келетін сұрақтарға жауап беріңіз.	
Қорытынды бағамдау Қандай екі нәрсе табысты болды (оқытуды да, оқуды да ескеріңіз)? 1: 2: Қандай екі нәрсе сабақты жақсартар алды (оқытуды да, оқуды да ескеріңіз)? 1: 2: Сабақ барысында мен сынып немесе жекелеген оқушылар туралы менің келесі сабағымды жетілдіруге көмектесетін не білдім?		

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.